



Qo'qon DPI

**ILMIY
XABARLAR**

ISSN: 3030-3958

Vol.08 № 1/2026

**Qo‘qon DPI.
Ilmiy xabarlar**



**Кокандский ГПИ.
Научный вестник**

№1/2026

<p align="center">УЎК 5/9(08) КБК 72я5 Қ 99</p>	<p>Bosh muharrir: Qo‘qon davlat universiteti rektori D.Sh.Xodjayeva Mas‘ul muharrirlar: Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektor Sh.Y.Pulatov Mas‘ul muharrir yordamchisi: Ilmiy-tadqiqotlar, innovatsiyalar va ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash bo‘limi boshlig‘i O.Bazarov Nashr uchun mas‘ul:A.A.Ergashev</p>
<p>MUASSIS: Qo‘qon davlat universiteti</p> <p align="center">Qo‘qon DPI. ILMIY XABARLAR- НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК. Кокандский ГПИ. Jurnal bir yilda o‘n ikki marta chop etiladi.</p> <p>O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiya agentligida 2020-yil 9-iyulda 1085 raqam bilan ro‘yxatga olingan.</p> <p>Jurnaldan maqola ko‘chirib bosilganda, manba ko‘rsatilishi shart.</p> <p>"Qo‘qon DPI. Ilmiy xabarlar" ilmiy jurnali OAK Rayosatining 2021-yil 31- martdagi qarori bilan OAK ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kimyo, biologiya, filologiya, tarix, 2023-yil 5-maydagi №337/6 sonli Rayosat qarori bilan Pedagogika hamda 2024-yil 8-maydagi 5/7-sonli OAK tartib qoida komissiyasi qarori bilan Jismoniy madaniyat, psixologiya va san‘atshunoslik fan tarmoqlari bo‘yicha milliy nashrlar sifatida kiritilgan.</p> <p>Tahririyat manzili: 150700, Qo‘qon shahar, Turon ko‘chasi, 23-uy. Tel.: (0373) 542-38-38. Sayt: www.kspi.uz journal.kspi.uz ISBN: 978-9943-7182-7-2 "CLASSIC" nashriyoti 2025</p>	<p align="center">TABIIY FANLAR</p> <p>I.I.Gibadullina, kandidat biologicheskix nauk, (PФ) Sh.S.Nomozov, texnika fanlari doktori, professor, akademik (O‘ZB) V.U.Xo‘jayev, kimyo fanlari doktori, professor (O‘ZB) I.R.Asqarov, kimyo fanlari doktori, professor (O‘ZB) A.A.Ibragimov, kimyo fanlari doktori, professor (O‘ZB) S.F.Aripova, kimyo fanlari doktori, professor (O‘ZB) Sh.V.Abdullayev, kimyo fanlari doktori, professor (O‘ZB) B.Yo.Abduganiyev, kimyo fanlari doktori, professor (O‘ZB) A.E.Kuchboyev, biologiya fanlari doktori, professor (O‘ZB) M.T.Isog‘aliyev, biologiya fanlari doktori, professor (O‘ZB) V.Yu.Isaqov, biologiya fanlari doktori, professor (O‘ZB) T.O.Turginov, biologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O‘ZB) A.M.Gapparov, kimyo fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O‘ZB) I.I.Oxunov, kimyo fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) (O‘ZB) A.J.Xusanov-fizika-matematika fanlari nomzodi, docent (O‘ZB) O.A.Turdiyev, biologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O‘ZB) G‘.M.Ochilov, kimyo fanlari doktori, professor (O‘ZB) B.Numonov, texnika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O‘ZB) M.Madumarov, biologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent (O‘ZB)</p> <p align="center">FILOLOGIYA FANLAR</p> <p>Huseyin Baydemir filologiya fanlari doktori, professor, (TR) I.A.Kiselyeva, doktor filologicheskix nauk, professor (PФ) B.V.Borisova, doktor filologicheskix nauk, professor (PФ) K.A.Potashova, kandidat filologicheskix nauk, docent (PФ) Э.Р.Ибрагимова, кандидат филологических наук, доцент (PФ) S.Muhamedova, filologiya fanlari doktori, professor (O‘ZB) G.Israilov, filologiya fanlari nomzodi, dotsent (O‘ZB)</p> <p align="center">IJTIMOIIY FANLAR</p> <p>L.G.Nasyrova, kandidat istoricheskix nauk, docent (PФ) Z.V.Gallymova, kandidat istoricheskix nauk, docent (PФ) D.N.Abdullayev, tarix fanlari doktori (DSc), dotsent (O‘ZB) M.Rahimov, tarix fanlari doktori (DSc), dotsent (O‘ZB)</p> <p align="center">PEDAGOGIKA FANLAR</p> <p>P.Ф.Ахтариева, кандидат педагогических наук, доцент (PФ) H.H.Maslennikova, kandidat pedagogicheskix nauk, docent (PФ) L.A.Maksimova, kandidat pedagogicheskix nauk, docent (PФ) X.I.Ibragimov, pedagogika fanlari doktori, professor, akademik (O‘ZB) B.X.Xodjayev, pedagogika fanlari doktori, professor (O‘ZB) B.S.Abdullayeva, pedagogika fanlari doktori, professor (O‘ZB) N.A.Muslimov, pedagogika fanlari doktori, professor (O‘ZB) N.M.Egamberdiyeva, pedagogika fanlari doktori, professor (O‘ZB)</p>



**BO‘LAJAK OILA SHIFOKORLARIDA KASBIY MOTIVATSIYANI
SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK ASOSLARI**

**ПЕДАГОГИКО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ МОТИВАЦИИ У БУДУЩИХ СЕМЕЙНЫХ ВРАЧЕЙ**

**PEDAGOGICAL AND PSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS OF FORMING
PROFESSIONAL MOTIVATION IN FUTURE FAMILY PHYSICIANS**

Xalmuxamedov Bobir Taxirovich

*Toshkent davlat tibbiyot universiteti, 1-son oilaviy tibbiyotda ichki kasalliklar va
preventiv tibbiyot asoslari kafedrasasi assistenti, mustaqil izlanuvchisi.*

Toshkent, 100109, O‘zbekiston

[*bobir.khalmukhamedov@gmail.com*](mailto:bobir.khalmukhamedov@gmail.com)

+998977160848

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada bo‘lajak oila shifokorlarida kasbiy motivatsiyani shakllantirish masalasi pedagogik va psixologik yondashuvlar asosida yoritilgan. Tadqiqotda kasbiy motivatsiyaning mohiyati, tuzilmasi hamda tibbiy ta‘lim jarayonida unga ta‘sir etuvchi omillar ilmiy manbalar asosida tahlil qilinadi. Ta‘lim jarayonining mazmuni, o‘qitish metodlari va pedagogik muhitning kasbiy motivatsiyani rivojlantirishdagi o‘rni asoslab beriladi. Shuningdek, ichki motivatsiya, kasbiy identifikatsiya va refleksiv faoliyatning bo‘lajak shifokorlar tayyorgarligidagi ahamiyati ochib beriladi. Olingan xulosalar tibbiy ta‘lim tizimida kasbiy motivatsiyani shakllantirishga yo‘naltirilgan pedagogik va psixologik mexanizmlarni takomillashtirish zarurligini ko‘rsatadi.

KALIT SO‘ZLAR: *kasbiy motivatsiya, oila shifokori, tibbiy ta‘lim, pedagogik asoslar, psixologik omillar, kasbiy tayyorgarlik, o‘quv motivatsiyasi, shaxs rivoji, ta‘lim muhiti, kasbiy identifikatsiya*

АННОТАЦИЯ

В статье рассматривается проблема формирования профессиональной мотивации у будущих семейных врачей на основе педагогических и психологических подходов. Анализируются сущность и структура профессиональной мотивации, а также

факторы, влияющие на её развитие в процессе медицинского образования. Обоснована роль содержания обучения, методов преподавания и образовательной среды в формировании устойчивого профессионального интереса. Особое внимание уделяется значению внутренней мотивации, профессиональной идентификации и рефлексивной деятельности в подготовке будущих врачей. Сделанные выводы подтверждают необходимость целенаправленного совершенствования педагогических и психологических механизмов, направленных на развитие профессиональной мотивации в системе высшего медицинского образования..

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: *профессиональная мотивация, семейный врач, медицинское образование, педагогические основы, психологические факторы, профессиональная подготовка, учебная мотивация, личностное развитие*

ANNOTATION

The article examines the problem of forming professional motivation in future family physicians based on pedagogical and psychological approaches. The study analyzes the essence and structure of professional motivation as well as the key factors influencing its development within medical education. The role of educational content, teaching methods, and the learning environment in fostering sustainable professional interest is substantiated. Particular attention is given to internal motivation, professional identification, and reflective activity as important components of medical training. The findings highlight the necessity of improving pedagogical and psychological mechanisms aimed at enhancing professional motivation in the system of higher medical education.

KEY WORDS: *professional motivation, family physician, medical education, pedagogical foundations, psychological factors, professional training, learning motivation, personal development*

KIRISH

Zamonaviy sog‘liqni saqlash tizimida oila shifokorlarining kasbiy tayyorgarligi va ularning faoliyat samaradorligi jamiyat salomatligini ta‘minlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Birlamchi tibbiy yordamning sifati ko‘p jihatdan shifokorning kasbiy bilimlari bilan bir qatorda, uning kasbiy motivatsiyasi darajasiga ham bog‘liqdir. Shu sababli bo‘lajak oila shifokorlarida kasbiy motivatsiyani shakllantirish masalasi bugungi kunda tibbiy ta‘lim tizimining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda.

Ilmiy manbalarda kasbiy motivatsiya shaxsning tanlangan kasbga nisbatan barqaror ichki munosabati, kasbiy faoliyatga ongli ehtiyoji hamda kasbiy rivojlanishga intilishi sifatida talqin etiladi. Psixologik nuqtai nazardan motivatsiya shaxs faoliyatining harakatlantiruvchi kuchi bo‘lib, uning maqsadga yo‘naltirilganligi va natijadorligini belgilaydi. Pedagogik yondashuvlarda esa kasbiy motivatsiya ta‘lim jarayonida shakllantiriladigan va rivojlantiriladigan tizimli holat sifatida e‘tirof etiladi.

Tibbiy ta‘lim jarayonida kasbiy motivatsiyaning yetarli darajada shakllanmaganligi qator salbiy oqibatlarga olib kelishi mumkin. Jumladan, talabalarda kasbga nisbatan befarqlik,

nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan bog‘lay olmaslik, kelajakdagi kasbiy faoliyatga nisbatan ishonchsizlik holatlari yuzaga keladi. Bu esa bitiruvchilarning kasbiy moslashuvi va mehnat samaradorligiga salbiy ta‘sir ko‘rsatadi.

O‘zbekiston Respublikasi sog‘liqni saqlash tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar doirasida oila shifokorlarini tayyorlash sifatini oshirishga alohida e‘tibor qaratilmoqda. Biroq amaliyot shuni ko‘rsatadiki, ta‘lim jarayonida kasbiy motivatsiyani shakllantirishga yo‘naltirilgan pedagogik va psixologik mexanizmlar yetarlicha tizimlashtirilmagan. Shu bois, mazkur maqolada bo‘lajak oila shifokorlarida kasbiy motivatsiyani shakllantirishning pedagogik va psixologik asoslarini ilmiy jihatdan tahlil qilish dolzarb hisoblanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODLAR

Kasbiy motivatsiya tushunchasining ilmiy-nazariy talqini. Kasbiy motivatsiya muammosi zamonaviy pedagogika va psixologiya fanlarida markaziy tushunchalardan biri hisoblanadi. Ilmiy manbalarda ushbu tushuncha shaxsning tanlagan kasbiga nisbatan barqaror ichki ehtiyoji, kasbiy faoliyatga ongli munosabati va kasbiy rivojlanishga yo‘naltirilgan intilishi sifatida talqin qilinadi [1, 28–30-b.]. Psixologik tadqiqotlarga ko‘ra, aynan kasbiy motivatsiya shaxs faoliyatining yo‘nalishini, faollik darajasini va natijadorligini belgilovchi asosiy omillardan biridir [5, 87–89-b.].

S.L. Rubinshteyn kasbiy motivatsiyani shaxs faoliyatining ichki sabablarini ifodalovchi murakkab tizim sifatida izohlaydi. Uning fikricha, shaxsning kasbiy faoliyatga bo‘lgan munosabati ehtiyojlar, qiziqishlar va qadriyatlar tizimi orqali shakllanadi [13, 41–43-b.]. Rubinshteyn nazariyasida motivatsiya tashqi rag‘batlar bilan emas, balki ichki ehtiyojlarning qondirilishi bilan mustahkamlanishi ta‘kidlanadi.

A.N. Leontyevning faoliyat nazariyasida esa motivatsiya faoliyatning mazmuni va natijasi bilan uzviy bog‘liq holda talqin etiladi. Olimning fikricha, agar kasbiy faoliyat shaxs uchun shaxsiy mazmun kasb etsa, ushbu faoliyatga nisbatan barqaror va uzoq muddatli motivatsiya shakllanadi [2, 52–54-b.]. Ushbu yondashuv tibbiy ta‘lim uchun ayniqsa dolzarb bo‘lib, bo‘lajak shifokorning kasbiy faoliyati inson salomatligi va hayoti bilan bevosita bog‘liqligi sababli yuqori darajadagi ichki motivatsiyani talab etadi.

Zamonaviy tadqiqotlarda kasbiy motivatsiya ichki va tashqi komponentlardan iborat murakkab tuzilma sifatida ko‘rib chiqiladi. Ichki motivatsiya shaxsning kasbga bo‘lgan qiziqishi, o‘zini kasbiy jihatdan namoyon etish ehtiyoji va kasbiy o‘zini anglash bilan bog‘liq bo‘lsa, tashqi motivatsiya baholash, ijtimoiy maqom va moddiy rag‘batlar orqali namoyon bo‘ladi [10, 96–98-b.]. Tibbiy ta‘limda ichki motivatsiyaning ustuvorligi kelajakdagi kasbiy barqarorlik va professional mas‘uliyatni ta‘minlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Pedagogik yondashuvlarda kasbiy motivatsiyani shakllantirish masalasi

Pedagogik adabiyotlarda kasbiy motivatsiya ta‘lim jarayonida maqsadli shakllantiriladigan pedagogik holat sifatida e‘tirof etiladi [5, 112–114-b.]. Ta‘lim jarayonining mazmuni, o‘qitish metodlari va tashkiliy shakllari talabalarning kasbiy motivatsiyasiga bevosita ta‘sir ko‘rsatadi. Shu bois, zamonaviy pedagogik yondashuvlarda talabaning passiv bilim oluvchi emas, balki faol subyekt sifatida ishtirok etishi muhim hisoblanadi.

A.A. Verbitskiy tomonidan ishlab chiqilgan kontekstli o‘qitish nazariyasi pedagogik yondashuvlar orasida alohida o‘rin tutadi. Ushbu nazariyaga ko‘ra, o‘quv faoliyati bosqichma-bosqich kasbiy faoliyat mazmuniga yaqinlashtirilishi lozim [9, 18–20-b.]. Tibbiy ta’limda bu yondashuv nazariy bilimlarni klinik vaziyatlar bilan bog‘lash orqali talabalarda kasbiy faoliyatga nisbatan ongli munosabat va qiziqishni shakllantiradi [6, 73–75-b.]. Kompetensiyaviy yondashuv ham kasbiy motivatsiyani shakllantirishda muhim pedagogik asos sifatida qaraladi. Ushbu yondashuv talabalarda nafaqat bilim, balki kasbiy kompetensiyalar — klinik fikrlash, kommunikativ madaniyat va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga yo‘naltirilgan [8, 64–66-b.]. Natijada talabalarda kasbiy faoliyatga nisbatan ishonch va mas’uliyat hissi kuchayadi.

Tibbiy ta’limda kasbiy motivatsiyaning psixologik omillari

Tibbiy ta’lim jarayonida kasbiy motivatsiyaning shakllanishi qator psixologik omillar bilan belgilanadi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, talabaning o‘z-o‘zini baholash darajasi, refleksiv qobiliyatlari va kasbiy qadriyatlari motivatsiyaning barqarorligiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi [2, 45–47-b.].

Kasbiy identifikatsiya jarayoni — talabaning o‘zini kelajakdagi shifokor sifatida anglashi — kasbiy motivatsiyaning muhim psixologik asosi hisoblanadi [4, 58–60-b.]. Ushbu jarayon muvaffaqiyatli kechgan taqdirda, talaba kasbiy faoliyatni shaxsiy rivojlanish manbai sifatida qabul qiladi va kasbiy qiyinchiliklarga bardoshli bo‘ladi [5, 129–131-b.]. Ilmiy manbalarda tibbiy ta’limda kasbiy motivatsiyaning pasayishiga olib keluvchi omillar sifatida yuqori o‘quv yuklamasi, stressli vaziyatlar, nazariy ta’limning amaliyot bilan yetarli integratsiya qilinmaganligi qayd etiladi [3, 51–53-b.]. Shu bois, pedagogik jarayonda ijobiy psixologik muhitni yaratish va talabalarning emosional holatini qo‘llab-quvvatlash muhim ahamiyat kasb etadi.

Tadqiqot metodologiyasining nazariy asoslanishi

Mazkur maqolada qo‘llanilgan metodologiya dissertatsiyaning birinchi bobida bayon etilgan nazariy-metodologik asoslarga tayangan. Tadqiqot jarayonida pedagogik va psixologik adabiyotlarni tahlil qilish, taqqoslash va umumlashtirish usullaridan foydalanildi [4, 34–36-b.]. Shuningdek, kasbiy motivatsiya bo‘yicha mavjud nazariy konsepsiyalar tizimli tahlil qilinib, ularning tibbiy ta’lim sharoitidagi amaliy ahamiyati baholandi [5, 142–144-b.]. Ushbu metodologik yondashuv bo‘lajak oila shifokorlarida kasbiy motivatsiyani shakllantirish muammosini pedagogik va psixologik jihatdan kompleks yoritish imkonini berdi.

MUHOKAMA.

Bo‘lajak oila shifokorlarida kasbiy motivatsiyani shakllantirish muammosi jahon pedagogika va psixologiya fanlarida keng o‘rganilgan bo‘lib, zamonaviy tadqiqotlar mazkur jarayonni kompleks yondashuv asosida tashkil etish zarurligini ko‘rsatadi. Ilmiy adabiyotlarda ta’kidlanganidek, kasbiy motivatsiya faqat tashqi rag‘batlantirish vositalari bilan emas, balki ta’lim muhitining mazmuni va psixologik xususiyatlari bilan belgilanadi [6, 52–54-b.; 13, 41–43-b.].

S.L. Rubinshteyn va A.N. Leontev tomonidan asoslab berilgan faoliyat nazariyasi doirasida kasbiy motivatsiya shaxs faoliyatining ma’no bilan to‘ldirilishi natijasida shakllanishi ta’kidlanadi [1, 52–54-b.; 2, 41–43-b.]. Ushbu yondashuv tibbiy ta’lim uchun ayniqsa dolzarb bo‘lib, talabalar nazariy bilimlarni kelajakdagi kasbiy faoliyati bilan bog‘lagan taqdiridagina barqaror ichki motivatsiyaga ega bo‘lishlari mumkin.

A.A. Verbiskiyning kontekstli o‘qitish nazariyasi mazkur g‘oyani pedagogik jihatdan rivojlantirib, ta’lim jarayonini kasbiy faoliyat modellariga yaqinlashtirish orqali talabalarda kasbiy identifikatsiyani shakllantirish mumkinligini ko‘rsatadi [6, 12–15-b.]. Biroq zamonaviy tadqiqotlar kontekstli o‘qitishning o‘zi yetarli emasligini, u psixologik qo‘llab-quvvatlash va avtonomiyaga asoslangan ta’lim muhiti bilan uyg‘unlashtirilishi lozimligini ko‘rsatmoqda.

Xalqaro psixologiyada keng tarqalgan **Self-Determination Theory** (E. Deci, R. Ryan) motivatsiyani avtonomiya, kompetentlik va ijtimoiy bog‘liqlik ehtiyojlari orqali izohlaydi [8, 1923–1926-b.]. Ushbu nazariyaga ko‘ra, agar ta’lim muhiti talabaning mustaqil qaror qabul qilishini qo‘llab-quvvatlasa va uning kasbiy kompetentligini oshirishga xizmat qilsa, ichki motivatsiya barqaror shakllanadi. Bu yondashuv tibbiy ta’limda talabalarni faol klinik fikrlashga o‘rgatish bilan bevosita bog‘liq.

Kasbiy motivatsiyaning pasayishi masalasi C. Maslach tadqiqotlarida kasbiy yonish (burnout) sindromi bilan bog‘liq holda ko‘rib chiqiladi. Olimning ta’kidlashicha, ta’lim jarayonida psixologik qo‘llab-quvvatlash yetarli darajada ta’minlanmasa, talabalarda kasbiy charchoq va kasbga nisbatan befarqlik erta shakllanishi mumkin [9, 51–53-b.]. Bu holat bo‘lajak oila shifokorlari uchun ayniqsa xavfli hisoblanadi.

Jahon sog‘liqni saqlash tashkiloti (WHO) hisobotlarida ham tibbiy ta’limda kasbiy motivatsiyani shakllantirish milliy ta’lim tizimlarining o‘ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda amalga oshirilishi lozimligi ta’kidlangan [11, 14–16-b.]. Bu esa O‘zbekiston sharoitida amalga oshirilayotgan ta’lim islohotlarini ilmiy jihatdan asoslash uchun muhim ahamiyatga ega.

Umuman olganda, muhokama natijalari shuni ko‘rsatadiki, bo‘lajak oila shifokorlarida kasbiy motivatsiyani shakllantirishda **xalqaro nazariyalar** (Rubinshteyn, Leontyev, Deci & Ryan, Maslach) va **O‘zbekistonda olib borilgan real tadqiqotlar** uyg‘unlashtirish ilmiy va amaliy jihatdan eng maqbul yondashuv hisoblanadi. Ana shu kompleks yondashuvgina tibbiy ta’limda barqaror kasbiy motivatsiya va yuqori sifatli mutaxassislar tayyorlashni ta’minlay oladi.

NATIJALAR

Olib borilgan tahlillar va mazkur maqolada keltirilgan nazariy umumlashtirishlar quyidagi asosiy natijalarni aniqlash imkonini berdi.

Birinchiidan, kasbiy motivatsiya bo‘lajak oila shifokorlarining kasbiy tayyorgarligida markaziy o‘rin tutishi aniqlandi. Ilmiy manbalar tahlili shuni ko‘rsatadiki, kasbiy motivatsiya yetarli darajada shakllanmagan hollarda talabalarning nazariy bilimlarni o‘zlashtirish darajasi ham pasayadi [5, 87–89-b.].

Ikkinchidan, pedagogik yondashuvlar ichida kontekstli, kompetensiyaviy va shaxsga yo‘naltirilgan ta‘lim modellari kasbiy motivatsiyani shakllantirishda eng samarali hisoblanadi. Ushbu yondashuvlar talabalarda kasbiy faoliyatga nisbatan ongli munosabatni, o‘z-o‘zini rivojlantirish ehtiyojini shakllantiradi [22, 64–66-b.].

Uchinchidan, psixologik omillar — kasbiy identifikatsiya, o‘z-o‘zini baholash va refleksiya kasbiy motivatsiyaning barqarorligini ta‘minlovchi asosiy shartlar ekanligi aniqlandi [15, 58–60-b.]. Ayniqsa, talabalarda “men — kelajakdagi shifokorman” degan kasbiy obrazning shakllanishi motivatsiyani kuchaytiradi.

To‘rtinchidan, tibbiy ta‘limda qulay pedagogik va psixologik muhitni yaratish kasbiy motivatsiyani rivojlantirishning muhim sharti ekanligi aniqlanib, bu holat xalqaro tadqiqotlar natijalari bilan ham mos kelishi qayd etildi [24, 51–53-b.].

XULOSA

Olib borilgan tadqiqot natijalari bo‘lajak oila shifokorlarida kasbiy motivatsiyani shakllantirish ta‘lim samaradorligini belgilab beruvchi asosiy omillardan biri ekanligini ko‘rsatdi. Kasbiy motivatsiya shifokorning kelajakdagi kasbiy faoliyatiga nisbatan ongli munosabati, mas‘uliyati va professional barqarorligi bilan bevosita bog‘liq ekanligi aniqlandi. Olingan natijalar ta‘lim jarayonida kontekstli, kompetensiyaviy va shaxsga yo‘naltirilgan yondashuvlarni uyg‘un qo‘llash kasbiy motivatsiyani shakllantirishda samarali ekanligini ko‘rsatdi. Ayniqsa, muammoli vazifalar, klinik holatlar va reflektiv mashg‘ulotlar talabalarda kasbiy faoliyatga nisbatan ongli qiziqishni kuchaytiradi.

Tadqiqotda shuningdek, qo‘llab-quvvatlovchi pedagogik va psixologik muhitni yaratish kasbiy motivatsiyaning barqarorligini ta‘minlovchi muhim shart sifatida aniqlandi. Talabalarning mustaqil faoliyatini rag‘batlantirish, o‘z-o‘zini baholash va refleksiya mexanizmlarini joriy etish kasbiy o‘sishga intilishni kuchaytiradi.

Xalqaro va milliy tajribalar tahlili asosida kasbiy motivatsiyani rivojlantirishda raqamli ta‘lim imkoniyatlaridan maqsadli foydalanish, ta‘lim jarayonini individuallashtirish va pedagogik qo‘llab-quvvatlashni kuchaytirish zarurligi asoslab berildi. Bu yondashuv bo‘lajak oila shifokorlarini tayyorlash jarayonida kasbiy barqarorlik va yuqori sifatli tibbiy xizmatni ta‘minlashga xizmat qiladi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. **Rubinshteyn S.L.** *Osnovy obshchey psixologii*. Sankt-Peterburg: Piter, 2017. 713 s.
2. **Leontyev A.N.** *Deyatelnost. Soznaniye. Lichnost*. Moskva: Politizdat, 2004. – 352 s.
3. **Bojovich L.I.** *Lichnost i yeye formirovaniye v detskom vozraste*. – Moskva: Pedagogika, 1995.464 s.
4. **Vilyunas V.K.** *Psixologicheskiye mexanizmy motivatsii*. Moskva: MGU, 1986. 207 s.
5. **Gordeeva T.O.** *Motivatsiya dostizheniya: teorii, issledovaniya, praktika*. Moskva: Smysl, 2002.312s.

6. **Verbitskiy A.A.** *Kontekstnoye obucheniye: teoriya i praktika.* – Moskva: Logos, 1997. – 248 s.
7. **Deci E.L., Ryan R.M.** Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions // *Contemporary Educational Psychology.* – 2000. – Vol. 25, No. 1. – P. 54–67.
8. **Deci E.L., Ryan R.M.** Self-Determination Theory: A Macrotheory of Human Motivation, Development, and Health // *Canadian Psychology.* – 2008. – Vol. 49, No. 3. – P. 182–185.
9. **Maslach C., Leiter M.P.** *The Truth About Burnout: How Organizations Cause Personal Stress and What to Do About It.* – San Francisco: Jossey-Bass, 1997. 186 p.
10. **Frenk J., Chen L., Bhutta Z.A., et al.** Health Professionals for a New Century: Transforming Education to Strengthen Health Systems // *The Lancet.* – 2010. – Vol. 376. – P. 1923–1958.
11. **World Health Organization (WHO).** *Transforming and Scaling Up Health Professionals’ Education and Training.* – Geneva: WHO, 2013. – 124 p.
12. **UNESCO.** *Rethinking Education: Towards a Global Common Good?* – Paris: UNESCO, 2015. – 85 p.
13. **OECD.** *Innovating Education and Educating for Innovation.* – Paris: OECD Publishing, 2016. – 178 p.

<p>MODULLI TEXNOLOGIYA VA ANALITIK KIMYONI O‘QITISHNI MODERNIZATSİYALASHNING AHAMIYATI <i>Umrbekova Maftuna Ulug‘bek qizi</i></p>	1094
<p>THE ROLE OF GAMES IN DEVELOPING THE LEXICAL RECOURCE OF A1 LEVEL STUDENTS <i>Kodirova Diyorakhon Zafarjon qizi</i></p>	1101
<p>BO‘LAJAK MUHANDISLARNING RAQAMLASHTIRILGAN TA‘LIM MUHITIDA KASBIY SIFATLARINI SHAKLLANTIRISH <i>Qulmamatov Romazon Juma o‘g‘li</i></p>	1107
<p>RAQAMLI MEDIA MATNLARIDA TEXNOLOGIK TERMINLARNING PRAGMATIK FUNKSIYALARI (ingliz va o‘zbek tillari misolida) <i>N.S.Nasrulloeva</i></p>	1113
<p>BO‘LAJAK PEDAGOG-TARBIYACHILARDA EKOLOGIK TA‘LIM-TARBIYA BERISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH <i>Oygul Ashurova Anvarjonovna</i></p>	1119
<p>TALABALARDA MOTION DEZAYNERLIK KO‘NIKMALARNI SHAKLLANTIRISH <i>Ro‘ziboyeva Iroda Shokir qizi</i></p>	1125
<p>ИГРОВЫЕ ФОРМЫ ОБУЧЕНИЯ С ЭЛЕМЕНТАМИ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА: ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ <i>Хамидова Шахло</i></p>	1129
<p>RAQAMLI O‘YIN TEXNOLOGIYALARINING O‘QISH JARAYONIGA INTEGRATSIYASI: NAZARIY TAHLIL <i>Usmonova Gulhumor Qo‘ldashboy qizi</i></p>	1134
<p>BO‘LAJAK OILA SHIFOKORLARIDA KASBIY MOTIVATSIYANI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK ASOSLARI <i>Xalmuxamedov Bobir Taxirovich</i></p>	1139
<p>МАЪНАВИЙ МЕРОСГА ҲУРМАТ РУҲИДА ТАЙЁРЛАШДА ДИДАКТИК ШАРТЛАР ГУРУҲИ ВА УЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ <i>Низомхонова Наргизаноширо Эркинхон қизи</i></p>	1146
<p>BOSHLANG‘ICH TA‘LIMDA LOYIHA METODINI QO‘LLASHNING PEDAGOGIK AHAMIYATI <i>Iminova Muxayyo Aslanbekovna</i></p>	1150
<p>MAKTABGACHA TA‘LIM JARAYONLARIDA TASVIRIY FAOLIYATNING TA‘LIMIY VA TARBIYAVIY RO‘LI <i>Narxolova Farangiz Umidjon qizi</i></p>	1157
<p>O‘ZBEK TILINING SOHADA QO‘LLANISHI FANINI O‘QITISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISHNING IJTIMOYIY XUSUSIYATLARI <i>Igamnazarova Nafisa Saidnazarovna</i></p>	1164
<p>OPPORTUNITIES AND LIMITATIONS OF DISTANCE EDUCATION IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM <i>Ibragimova Dilbar Sadullaevna, Nasimova Sohiba Yaxyayevna</i></p>	1172